

U C H W A Ł A NR XIX/163/2011
RADY MIEJSKIEJ
TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO
z dnia 30 listopada 2011 roku

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii na lata 2012-2013

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485, z 2006 r. Nr 66, poz. 469, Nr 120, poz. 826, z 2007 r. Nr 7, poz. 48, Nr 82, poz. 558; z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 63, poz. 520, Nr 92, poz. 753 i Nr 98, poz. 817; z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 143, poz. 962, nr 213, poz.1396, Nr 228, poz. 1486; z 2011 r. Nr 63, poz. 322, Nr 105, poz. 614) Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2013 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

§ 3. Sprawozdanie z wykonania uchwały Prezydent przedłoży Radzie Miejskiej do końca I kwartału roku 2013 i 2014.

§ 4. Uchwała podlega publikacji na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik

do uchwały Nr XIX/163/2011

Rady Miejskiej Tomaszowa Maz.

z dnia 30 listopada 2011 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego

na lata 2012-2013

I. Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2012 -2013 opracowany został zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 (Dz. U. z 2011 Nr 78, poz. 428).

Zgodnie z zapisami ustawy do podstawowych zadań gminy należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2013 zakłada kontynuację działań podjętych w latach poprzednich i jest zgodny z kierunkami zawartymi w cytowanej ustawie. Wpisuje się on w cele i zadania przyjęte do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2008-2015.

II. DIAGNOZA PROBLEMU NARKOMANII W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM NA TLE KRAJU I REGIONU

Używanie narkotyków w kraju

Rozpowszechnienie używania substancji psychoaktywnych na terenie naszego kraju badane jest systematycznie od początku lat dziewięćdziesiątych. W latach 1992-2003 liczba uczniów, którzy używali narkotyki w ciągu ostatniego roku systematycznie rosła (z 5 % do 24 %). W 2008 roku odsetek osób deklarujących kontakt z narkotykiem zmniejszył się o około 15 %, a w ostatnim badaniu utrzymał się na tym samym poziomie (w 2010 roku – 16%).

Tabela 1. Liczba uczniów, którzy używali narkotyki w ciągu ostatniego roku.

Czy w ciągu ostatniego roku używałeś (aś) narkotyków, środków odurzających?	Badania statutowe CBOS			Badanie IP i N	Badanie Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii		
	IV '92	IV '94	IV '96		XII '03	X '08	XI '10
	w procentach				w procentach		
Tak	5	10	10	18	24	15	16
Nie	95	90	90	82	76	85	84

Badanie „Młodzież 2010” Centrum Badania Opinii Społecznej

W listopadzie 2010 roku Centrum Badania Opinii Społecznej przeprowadziło badanie pn.: „Młodzież 2010”, którego przedmiotem byli uczniowie ostatnich klas szkół ponad gimnazjalnych. Badanie pokazało, że w przypadku większości substancji psychoaktywnych ich używanie nie uległo zmianom od 2008 roku. Wyniki dotyczące rozpowszechniania narkotyków wskazują na stabilizację. Wzrost używania dotyczy preparatów z konopii oraz tzw. „dopalaczy”.

W 2010 roku zmniejszyła się liczba uczniów deklarujących używanie narkotyków w ciągu 12 m-cy poprzedzających badanie (z 24% w roku 2003 do 15% w 2008 i 16% w 2010).

Uczniowie, którzy mieli kontakt z narkotykami w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zostali zapytani podczas badania o to jakie to były środki: 82 % miało kontakt z marihuaną (wzrost o 6 punktów w porównaniu z rokiem 2008) a 11% - amfetaminą (spadek o 3 pkt.).

Badanie przeprowadzone w 2010 roku wskazuje na stabilizację używania nielegalnych substancji psychoaktywnych. Jedyne znaczący wzrost dotyczy preparatów z konopii oraz „dopalaczy”.

Monitorowanie problemu „dopalaczy” rozpoczęto w 2008 roku. Pod tą nazwą kryją się różnego rodzaju środki w postaci: proszków, soli, tabletek i mieszanek ziołowych. W 2008 roku po „dopalacze” sięgnęło 4% uczniów, w 2010 roku odsetek ten wzrósł do 11%. Do kontaktu z dopalaczami w ciągu roku poprzedzającego ostatnie badanie przyznało się 7 % uczniów (wobec 3% w 2008), a w ciągu ostatniego miesiąca – 1% (wobec 2% w 2008 roku).

Używanie narkotyków na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki zleciła Uniwersytetowi Humanistyczno-Przyrodniczemu Filia w Piotrkowie Trybunalskim przeprowadzenie **projektu badawczego pn.: „Diagnoza zachowań ryzykownych dla zdrowia mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego”**,

Badanie posłuży do opracowania raportu zawierającego analizę opisową wyników oraz rekomendacje, które posłużą do opracowywania lokalnych programów profilaktycznych.

Badanie pt.: „Diagnoza zachowań ryzykownych dla zdrowia młodzieży” zostało przeprowadzone wśród uczniów szkół w Tomaszowie Mazowieckim w maju i czerwcu 2011 roku. Na jego potrzeby została skonstruowana ankieta, pozwalająca na sprawdzenie jaka jest częstotliwość podejmowania zachowań ryzykownych i szkodliwych dla zdrowia przez młodzież w tym picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania substancji psychoaktywnych, przemocy w szkole, korzystania z komputera, internetu, a także na temat działań profilaktycznych proponowanym uczniom dotychczas.

Przebadano łącznie 548 uczniów, w tym 184 z klas szóstych szkoły podstawowej, 180 z drugich klas gimnazjum i 194 uczniów z klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych. Badania w klasach, najczęściej w trakcie lekcji wychowawczej, prowadzili przeszkoleni studenci ankieterzy. Nauczyciel-wychowawca klasy, po przedstawieniu osoby przeprowadzającej badanie, zazwyczaj opuszczał klasę. Wszyscy badani wyrazili zgodę na uczestnictwo w anonimowych badaniach.

Wstępne wnioski z badań:

- Ponad 30 % badanej młodzieży zetknęło się z narkotykami w swoim środowisku, z czego 15,9 % przyznaje się do przynajmniej jednorazowego zażycia;
- 55 % próbowało palić papierosy, nieco ponad 45 % pali aktualnie (od okazjonalnego palenia do codziennego);
- niemal 27 % twierdzi, że nie pamięta lub nie uczestniczyło w jakichkolwiek zajęciach poświęconych profilaktyce uzależnień w szkole;
- 16 % uczniów przyznaje się do bycia ofiarą przemocy w szkole.

Dalszą część diagnozy stanowią informacje pozyskane od niżej wymienionych podmiotów:

- 1) Komendy Powiatowej Policji;
- 2) Sądu Rejonowego;
- 3) NZOZ Tomaszowskie Centrum Zdrowia, Oddział Psychiatryczny;
- 4) NZOZ Tomaszowskie Centrum Zdrowia, Poradni Leczenia Uzależnień.

Zebrane informacje różnią się zarówno szczegółowością jak i przedziałami czasowymi, jakie obejmują. Dane z Oddziału Psychiatrycznego obejmują lata 2001-2010, ze względu na fakt, iż Oddział Psychiatryczny w Tomaszowie Mazowieckim istnieje od 2001 roku. Dane zebrane z Sądu Rejonowego obejmują lata 1999 – 2010. Policja przedstawiła raporty z lat 2006-2010.

Statystyki leczenia uzależnienia od narkotyków na terenie miasta.

Mieszkańcy miasta Tomaszowa Mazowieckiego z problemem narkotykowym mogą korzystać z ambulatoryjnej specjalistycznej opieki medycznej w zakresie działalności dwóch niepublicznych poradni zdrowia psychicznego oraz Poradni Leczenia Uzależnień.

Poradnia Leczenia Uzależnień NZOZ Tomaszowskie Centrum Zdrowia w Tomaszowie Mazowieckim

Poradnia Leczenia Uzależnień przyjmuje osoby dorosłe, powyżej 18 roku życia. W roku 2010 do poradni zgłosiły się 54 osoby, u których zdiagnozowano uzależnienie od środków psychoaktywnych. Pacjenci leczeni z powodu narkomanii według rozpoznań ICD – 10: - F 15 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem innych niż kokaina środków pobudzających w tym kofeiny - 12 osób,
- F 19 Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane naprzemiennym przyjmowaniem środków wymienionych (F 10 – F 18) i innych środków psychoaktywnych 42 osoby. Wśród pacjentów leczonych z powodu uzależnienia od środków psychoaktywnych 5 osób leczonych było wielokrotnie. Liczba pacjentów pierwszorazowych wyniosła 5. Koszt leczenia osób przyjętych z powodu nadużywania narkotyków wyniósł w 2010 roku 4.000 zł.

Oddział Psychiatryczny NZOZ Tomaszowskie Centrum Zdrowia w Tomaszowie Mazowieckim

Dane dotyczące leczenia stacjonarnego na Oddziale Psychiatrycznym NZOZ Tomaszowskie Centrum Zdrowia w Tomaszowie Mazowieckim dotyczą okresu od 2001 roku, tj. od momentu powstania oddziału. Liczba pacjentów leczonych z powodu narkomanii wskazywała tendencję rosnącą od 4 osób leczonych w roku 2001 do 26 osób leczonych w roku 2008. W 2009 roku leczonych było 25 osób. W 2010 roku leczonych było 19 pacjentów z rozpoznaniem ICD 10- F 19.

Liczba dni leczenia pacjentów uzależnionych od środków psychoaktywnych wyniosła 555. Liczba pacjentów pierwszorazowych w 2010 roku wyniosła 18 osób, leczonych wielokrotnie 1. W 2010 roku nie było zatruc narkotykami.

Koszt osobodnia leczenia pacjenta uzależnionego to 142 zł. Koszt leczenia ogółem w 2010 roku wyniósł 78.810,00 zł.

Tabela 2. Pacjenci leczeni na Oddziale Psychiatrycznym z powodu narkomanii i uzależnienia od alkoholu w 2010 roku z podziałem na grupy wiekowe:

Liczba osób z podziałem na grupy wiekowe:	Liczba pacjentów leczonych na oddziale z powodu narkomanii:	Razem:
Liczba pacjentów poniżej 19 r. ż.	2	272
Liczba pacjentów w wieku 19-29 lat	43	
Liczba pacjentów powyżej 30 r. ż.	227	

Źródło: NZOZ Tomaszowskie Centrum Zdrowia

Pacjenci powyżej 30 roku życia stanowią najliczniejszą grupę pacjentów leczonych na Oddziale Psychiatrycznym z powodu narkomanii w 2010 roku. Pacjentów w przedziale między 19 a 29 rokiem życia leczonych było 43, zaś w wieku poniżej 19 lat – 2 osoby.

Konsekwencje zdrowotne i społeczne używania środków psychoaktywnych.

Uzależnienie dokonuje się na dwóch płaszczyznach – fizycznej i psychicznej. Skutki zażywania narkotyków możemy podzielić na psychofizyczne oraz gospodarczo – społeczne. Do tych pierwszych zaliczamy uzależnienie oraz zmiany somatyczne i psychiczne w organizmie człowieka. Natomiast do skutków gospodarczo – społecznych zaliczamy m. in. przestępczość związaną z produkcją i dystrybucją narkotyków, czyny związane z potrzebą ich zdobycia oraz przestępstwa dokonane pod ich wpływem.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim

Z danych Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim wynika, że w okresie od 1999 do 2007 roku liczba osób skazanych na podstawie ustawy o narkomanii zwiększa się systematycznie od 4 osób w roku 1999 do 74 osób w roku 2007.

W 2008 roku liczba osób skazanych na podstawie ustawy o narkomanii po raz pierwszy uległa zmniejszeniu i wyniosła 51 osób. W 2010 roku z ustawy o narkomanii skazane zostały 54 osoby, w tym wobec:

- 5 osób warunkowo umorzono postępowanie,
- 1 osoby orzeczono karę pozbawienia wolności,
- 42 osób orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonywania,

- 4 osób orzeczono bezwzględną karę pozbawienia wolności,
- 1 osoby orzeczono samoistną grzywnę,
- 1 osoby umorzono postępowanie.

Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Mazowieckim

W 2010 roku na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Tomaszowie Maz. ujawniono **3 osoby** nieletnie pod wpływem narkotyków.

W przeprowadzonych postępowaniach udowodniono 11 czynów z Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii, w tym 4 na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego, 7 na terenie powiatu.

Tabela 3. Przepięstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione przez nieletnich w 2010 roku.

Wiek osoby:		13 lat	14 lat	15 lat	16 lat	Razem
Płeć:	chłopiec	0	0	1	3	4
	dziewczyna	0	0	-	-	-
Razem:		0	0	1	3	4

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Mazowieckim

Użyto psa służbowego do znaczenia zapachów narkotyków – **41** razy, w tym pozytywnie **5**. Policjanci przeprowadzili **5** sprawdzeń narkotestami kierujących pojazdami, wynik pozytywny uzyskano w **2** przypadkach.

Nadal najbardziej popularnymi narkotykami na terenie powiatu tomaszowskiego są marihuana, amfetamina.

III. CELE I ZADANIA MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO NA LATA 2012-2013

Cel główny:

Ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Cele szczegółowe:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Podjęmowane zadania:

- Wspieranie rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej kierowanych do dzieci/młodzieży, nauczycieli i rodziców.

Wskaźnik: Liczba wspartych programów.

- Wsparcie i rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym sportowych.

Wskaźnik: Liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych.

- Wspieranie programów skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka tzn. ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Wskaźnik: Liczba zrealizowanych programów, liczba osób uczestniczących w zajęciach.

- Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku (upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, prowadzenie kampanii edukacyjnych, współpraca z mediami).

Wskaźnik: Ilość zrealizowanych akcji.

- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Wskaźnik: Liczba zrealizowanych szkoleń.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Podjęmowane zadania:

- Zwiększenie dostępności poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych i eksperymentujących oraz motywowanie do podjęcia leczenia. Finansowanie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich bliskich.

Wskaźnik: Liczba wspartych punktów.

- Wspieranie programów pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w placówkach leczenia uzależnień.

Wskaźnik: Liczba wspartych programów.

- Wspieranie programów profilaktyki HIV, HBV, HCV, w szczególności wśród osób uzależnionych.

Wskaźnik: Liczba wspartych programów.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Podjęmowane zadania:

- Udzielanie bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego rodzinom z problemem narkomanii w ramach punktów konsultacyjnych.

Wskaźnik: Liczba osób objętych pomocą.

- Działania wspierające dla osób uzależnionych od narkotyków.

Wskaźnik: Liczba osób objętych wsparciem.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Podejmowane zadania:

- Wsparcie finansowe i merytoryczne dla organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów narkomanii.

Wskaźnik: Liczba wspartych projektów.

Wskaźnik: Wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Podejmowane zadania:

- Organizacja konferencji, debat, happeningów, festynów i pikników promujących zdrowy styl życia i integrujących środowisko lokalne.

Wskaźnik: Liczba zrealizowanych imprez.

- Współorganizacja i wsparcie organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień i sprzyjających integracji środowiska lokalnego.

Wskaźnik: Liczba wspartych projektów.

- Objęcie wsparciem socjalnym osób uzależnionych i ich rodzin.

Wskaźnik: Liczba osób których objęto pracą socjalną i/lub podpisano kontrakt socjalny.

IV. MONITOROWANIE PRZEBIEGU REALIZACJI PROGRAMU, OCENA WYNIKÓW.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2012-2013 finansowany będzie ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Raport z wykonania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz efektów jego realizacji, zostanie przedłożony Radzie Miejskiej, w terminie do dnia 31 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Gmina sporządza, na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii ankiety, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Tomaszów Mazowiecki i przesyła ją w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

